

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 582/2018-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 6. decembra 2018 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKČIA], t. č. Ústav na výkon väzby, [REDAKČIA] [REDAKČIA], vo veci namietaného porušenia čl. 13 ods. 4, čl. 17 ods. 1, 2 a 5, čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 49 ods. 3 Charty základných práv Európskej únie postupom Krajského súdu v Prešove v konaní vedenom pod sp. zn. 10 To 33/2018 a jeho rozsudkom zo 7. novembra 2018 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKČIA] odmieta pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 26. novembra 2018 doručená sťažnosť [REDAKČIA] (ďalej len „sťažovateľ“) vo veci namietaného porušenia čl. 13 ods. 4, čl. 17 ods. 1, 2 a 5, čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a čl. 49 ods. 3 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“) postupom Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 10 To 33/2018 a jeho rozsudkom zo 7. novembra 2018.

2. Zo sťažnosti a z pripojených listinných dôkazov vyplýva, že rozsudkom Okresného súdu Prešov (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 41 T 90/2010 z 28. júna 2017 pri nezmenenom výroku o vine zo skoršieho rozsudku okresného súdu sp. zn. 41 T 90/2010 zo 16. februára 2012 v spojení s rozsudkom krajského súdu sp. zn. 6 To 8/2012 z 5. júna 2012 bol sťažovateľovi uložený úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 11 rokov a 6 mesiacov so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia. Zároveň mu bol uložený aj ochranný dohľad v trvaní jedného roka.

3. Rozsudkom krajského súdu sp. zn. 5 To 33/2017 z 20. septembra 2017 bol rozsudok okresného súdu zrušený a pri nezmenenom výroku o vine bol sťažovateľovi uložený úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 13 rokov a 6 mesiacov so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia.

4. Na základe dovolania sťažovateľa rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 5 Tdo 31/2018 z 27. septembra 2018 bolo konštatované porušenie § 3 ods. 3 a 4 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v spojení s § 397 ods. 2 Trestného poriadku *per analogiam* v neprospech sťažovateľa, rozsudok krajského súdu sp. zn. 5 To 33/2017 z 20. septembra 2017 bol zrušený v celom rozsahu a krajskému súdu sa prikázalo, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol. Zároveň s účinnosťou od 27. septembra 2018 bol sťažovateľ vzatý do väzby z dôvodov podľa § 71 ods. 1 písm. a) a c) Trestného poriadku, pričom sa väzba nenahradila dohľadom probačného a mediačného úradníka. Podľa názoru najvyššieho súdu senát krajského súdu, ktorý rozhodoval o odvolaní sťažovateľa, nebol správne zložený, nekonali teda vo veci zákonní sudcovia.

5. Novým rozsudkom krajského súdu č. k. 10 To 33/2018-2470 zo 7. novembra 2018, doručeným sťažovateľovi 21. novembra 2018, bol rozsudok okresného súdu sp. zn. 41 T 90/2010 z 28. júna 2017 zrušený a pri nezmenenom výroku o vine bol sťažovateľovi uložený úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 12 rokov a 6 mesiacov so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia. Podľa názoru krajského súdu okresný súd nesprávne prihliadol na predchádzajúce odsúdenie sťažovateľa Okresným

súdom Kežmarok vo veci sp. zn. 1 T 52/2003 z 15. decembra 2008. Týmto rozsudkom bol sťažovateľ uznaný za vinného zo spolupáchateľstva trestného činu vydierania podľa § 235 ods. 1 Trestného zákona a bol mu za to uložený nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 11 mesiacov a 19 dní. V čase rozhodovania okresného súdu toto odsúdenie ešte nebolo zahladené. Sťažovateľ však predložil na verejnom zasadnutí krajského súdu uznesenie Okresného súdu Kežmarok sp. zn. 7 Nt 9/2017 z 11. októbra 2018, ktorým bolo uvedené odsúdenie zahladené, čo znamená, že sa na sťažovateľa hľadí, ako keby nebol odsúdený. Na toto odsúdenie už preto ani nebolo možné prihliadnuť, čo viedlo ku konštatovaniu, že nebola daná žiadna poľahčujúca, ale ani priťažujúca okolnosť na úpravu trestnej sadzby podľa § 38 ods. 3 a 4 Trestného zákona. Po zhodnotení všetkých skutočností rozhodujúcich pre určenie druhu a výmery trestu bolo treba dospieť k záveru, že na dosiahnutie účelu trestu postačí trest odňatia slobody vo výmere 12 rokov a 6 mesiacov, teda v dolnej polovici trestnej sadzby upravenej podľa § 41 ods. 2 Trestného zákona.

6. Sťažovateľ je presvedčený, že rozsudkom krajského súdu č. k. 10 To 33/2018-2470 zo 7. novembra 2018 boli porušené jeho označené práva podľa ústavy, dohovoru a charty.

Sťažovateľ poukazuje na to, že od obžalobných skutkov (september 2009) ubehlo už takmer 10 rokov a k právoplatnému výroku o treste došlo až 7. novembra 2018. Z uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Tost 12/2012 zo 16. mája 2012 vyplýva, že v kontexte 10 rokov od spáchania obžalobného skutku treba považovať za odopretie spravodlivosti, ak k výroku o treste príde po tak dlhej dobe. Ústavný súd Českej republiky v náleze sp. zn. I. ÚS 1305/09 z 8. februára 2010 v bode 19 uvádza, že doba medzi trestným konaním páchatel'a a vynesením konečného rozhodnutia týkajúceho sa trestu má bezprostredný vplyv na účel trestu. Podľa názoru sťažovateľa nejde o to, ako dlho bolo, resp. nebolo konanie otvorené po povolení obnovy, ale o tú protiústavnosť, že od obžalobného skutku ubieha desiaty rok a výrok o treste bol vyslovený až v roku 2018. Podstatné je tiež, že sťažovateľ priet'ahy v konaní nezapríčinil. Na dĺžku konania malo vplyv aplikovanie protiústavnej asperačnej zásady, nesprávne zloženie odvolacieho senátu, nerešpektovanie zahladenia odsúdenia.

Vzhľadom na všetky skutočnosti mal sťažovateľ podľa svojho presvedčenia plné právo na to, aby sa pri rozhodovaní o treste použil § 39 ods. 1 a 2 písm. a) a ods. 3 písm. c) Trestného zákona, teda mimoriadne zníženie trestu pod dolnú hranicu trestu ustanoveného zákonom, a to tak, aby uložený trest bol dostačujúci, resp. primeraný. Rozsudok krajského súdu nerešpektuje zachovanie rozumnej a vyváženej väzby medzi intenzitou verejného záujmu na ochrane spoločnosti a závažnosťou zásahu do práva na osobnú slobodu. Ochranu spoločnosti bolo v tomto prípade možné dosiahnuť aj miernejšími prostriedkami. Krajský súd postupoval neprimerane prísne po toľkých rokoch. Pritom musel vedieť, že sa nemôže retrospektívne vracieť do roku 2009 a vynášať verdikt tak, ako keby sa skutok stal pred dvoma dňami.

Sťažovateľ je presvedčený, že uložený trest je neprimerane prísny aj v porovnaní s inými prípadmi, ktoré konkrétne (menovite a s označením spisovej značky) uvádza, pričom išlo o výrazne závažnejšie trestné činy, resp. ich následky ako v jeho prípade.

Ďalej sťažovateľ vyslovuje presvedčenie, že odvolací senát, ktorý vo veci rozhodoval, nebol nezaujatý a objektívny. V tejto súvislosti poukazuje na to, že v jeho neprospech a neprávom sa hodnotil spôsob obhajoby, pre ktorý sa rozhodol.

Z rozsudku krajského súdu nie je zrejmé, v čom malo byť odvolanie prokurátora čiastočne dôvodné, a preto sťažovateľ považuje rozhodnutie krajského súdu za nepreskúmateľné a arbitrárne.

7. Sťažovateľ požaduje, aby ústavný súd o jeho sťažnosti nálezom takto rozhodol:

„1) Rozhodnutím Krajského súdu Prešov sp. zn. 10To/33/2018-2470 z 7.11.2018 boli porušené ústavné práva sťažovateľa [REDAKOVANÉ]... a to čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3, čl. 17 ods. 1, 2, 5, čl. 13 ods. 4, ustavy SR, čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 49 ods. 3 Charty základných práv Európskej únie.

2) Krajskému súdu sa nariaďuje, aby vec nanovo prejednal za použitia § 39 ods. 1, ods. 2 písm. a, ods. 3 písm. c) Tr. zákona a vo veci rozhodol.

3) Vzhľadom na (nečitateľné) porušenie, dĺžku konania od obž. skutka žiadnych prítiažujúcich okolností žiadam ÚSSR, aby nariadil KSPO, aby ma prepustil na slobodu.

4) KSPO sa ukladá vyplatiť trovy právneho zastúpenia vo výške 500 € na účet právneho zástupcu.“

Sťažovateľ ďalej oznamuje, že ho bude zastupovať advokát [REDACTED], [REDACTED] (splnomocnenie predložené nebolo, pozn.).

Napokon požaduje, aby sa sťažnosť považovala za naliehavú.

8. Podľa zistenia ústavného súdu sťažovateľ k 29. novembru 2018 nepodal dovolanie proti rozsudku krajského súdu č. k. 10 To 33/2018-2470 zo 7. novembra 2018.

II.

9. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

10. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľov. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, návrhy podané oneskorene, ako aj návrhy zjavne neopodstatnené môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

11. Na rozhodnutie o sťažnosti nie je daná právomoc ústavného súdu.

Ako to z citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, právomoc ústavného súdu poskytovať ochranu základným právam a slobodám je daná iba subsidiárne, teda len vtedy, keď o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy.

Z § 371 ods. 1 Trestného poriadku vyplývajú dôvody, v prípade ktorých možno podať proti právoplatnému rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie.

Dovolanie v prospech obvineného možno podať do troch rokov od doručenia rozhodnutia (§ 370 ods. 1 Trestného poriadku).

Sťažovateľ v podanej sťažnosti namieta (*inter alia*), že odvolací senát, ktorý vo veci rozhodoval 7. novembra 2018, nebol nezaújatý a objektívny. Inými slovami, to znamená, že podľa názoru sťažovateľa súd rozhodol v nezákonnom zložení, keďže v ňom zasadali sudcovia, ktorí vzhľadom na svoju predpojatosť mali byť z konania a z rozhodovania jeho veci vylúčení. V prípade dôvodnosti tejto námietky by išlo o dôvod prípustnosti dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku.

Okrem toho sťažovateľ tiež tvrdí, že v jeho prípade boli splnené všetky podmienky na to, aby sa pri rozhodovaní o treste použil § 39 Trestného zákona o mimoriadnom znížení trestu pod dolnú hranicu ustanovenú zákonom. Inými slovami, sťažovateľ vlastne tvrdí, že mu bol uložený trest mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby, čo by tak isto mohlo eventuálne zakladať dôvod prípustnosti dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku.

Napriek uvedeným námietkam však sťažovateľ (podľa zistenia ústavného súdu) dosiaľ dovolanie proti rozsudku krajského súdu nepodal.

12. Z uvedeného vyplýva, že vzhľadom na obsah námietok sťažovateľa je v súčasnosti ešte stále v právomoci všeobecných súdov (a to najvyššieho súdu ako odvolacieho súdu) poskytnúť ochranu jeho označeným právam podľa ústavy, dohovoru a charty. Tým je zároveň v tomto štádiu konania vylúčená právomoc ústavného súdu. Treba tiež poznamenať, že zákonná trojročná lehota na podanie dovolania sťažovateľovi dosiaľ neuplynula.

13. Berúc do úvahy uvedené skutočnosti, ústavný súd rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, ako to vyplýva z výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. decembra 2018